

Otázka pro psychologa

JÍZDA NA ČERVENOU

Jak hodnotí dopravní psychologie řidiče, kteří vjedou na železniční přejezd, přestože blikají červená výstražná světla? Proč se tak chovají a ohrožují život svůj i ostatních?

Příznačné pro tyto řidiče je neschopnost se přizpůsobit a podřít se autoritě – pravidlům, předpisům, normám... A to nejen za volantem, ale i v životě. Jejich řidičská historie se hemží přestupky a nehodami. Často ztrácejí sebekontrolu a rozumově selhávají. Jádrem jejich osobnostního profilu je sobectví vyjádřené bezohledností, neodpovědností, impulsivností, agresivitou, sebeprosazováním, netrpělivostí, pokleslou stresovou a frustrační odolností i nadměrnou sebejistotou – mě se nemůže nic stát. Předvídavost a obezřetnost je jejich slabinou. Příkladem je nedávná tragedie, kdy vystresovaný polský řidič nechal stát kamion na kolejích. Člověk reaguje na stres útokem, únikem nebo ztuhlostí. Řidič zvolil únik – zachránil sebe a zahynuli druzí. Nemělo prý u něho jít o první vážný přestupek. České normy dopravní psychologie nedovolují takovým lidem pracovat na pozici profesionálního řidiče, protože bývají nepoučitelní a necitelní k trestům. Represe musí být spojena okamžitým tvrdým postihem a s prevencí například s dopravně psychologickým výběrovým vyšetřením, výchovou, poradenstvím, ale i úpravou železničních přejezdů - nadjezdy, podjezdy apod.

PhDr. et Mgr. Karel Havlík, akreditovaný dopravní psycholog